

reflexion

Behåll kylan när det blir varmt ute

»Men kan det vara så att det mer sällan hettar till där ute i kylan? Ja, helt enkelt att innan man har muckat gräl så har man fått kalla fötter.«

Aterigen kan jag notera att de svåra olycksfallen alltid minskar under vintermånaderna. Ibland kan det vara riktigt lugnt då den riktiga kylan tycks påverka sättet att köra bil eller viljan att slåss. Detta kan vi också visa i vår traumastatistik även om den inte alltid ger signifikanta skillnader.

Vad gäller trafikolyckorna har polisen liksom vi själva på Karolinska universitetssjukhusets traumacentrum under vintern noterat fler trafikolyckor men färre personskador, även om det tyvärr finns undantag. Orsakerna är ibland självklara, såsom att färre cyklister är ute, men även att det hala väglaget får oss att köra mera kyligt och sakta ned. Detta verkar gälla även de alkohol- och drogpåverkade förarna som vi ofta ser men som i hal kan inte hinna få upp farten förrän de åkt av.

Det är svårare att förklara att även misshandelsfallen har en tendens att minska. Några flyttar visserligen inomhus, och de kriminella uppgörelserna förblir oförändrade. Men kan det vara så att det mer sällan hettar till där ute i kylan? Ja, helt enkelt att innan man har muckat gräl så har man fått kalla fötter. Är det så fantasiskt att de negativa heta känslorna snabbt kyls ner när det uppstår kontrovers? Ja, jag vet att frågan är ovetenskaplig, men tänk om vintern egentligen gör att de positiva heta känslorna får ett övertag över de negativa?

Jag väntar trots detta otåligt på sommaren med den varma förhoppningen att vi kan behålla kylan när det hettar till.

Louis Riddez
medicinsk redaktör
louis.riddez@lakartidningen.se

Foto: Colourbox

Miljön påverkar kroppens avgiftningsförmåga. Läkemedelsnivåer i blod kan variera med årstiderna på liknande sätt som vitamin D-nivåer. **NYA RÖN** Sidan 856

signerat

843 Papperslösa har rätt till vård

Marie Wedin

reflexion

839 Behåll kylan när det blir varmt ute

Louis Riddez

It debatt

844 Arkeologiska laboratoriesvar eller mikrobiologi i tiden? *Martin Sundqvist, Thomas Schön, Lena Serrander*

845 Apropå! Förväxlingar, felmedicineringar och felaktiga förskrivningar Generisk förskrivning – nu! *David Svaninger*

aktuellt

846 Multiresistensen i New Delhis vatten

849 »Resistenta sjukdomar finns överallt«

850 Indisk sjukvård tycks blunda för hoten

852 EU kräver att Europaläkare jäm-

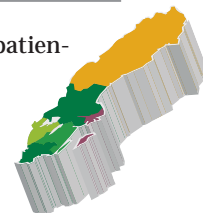
ställs med allmänläkare

Nytt pris ska synliggöra allmänmedicin

853 Nationellt IT-stöd ska minska vårdrelaterade infektioner

medicinsk kommentar

854 Uppföljning av svenska patienter med malignt melanom är ojämlig. Boendeorten avgörande för hur patienten följs upp *John Paoli, Magdalena Claeson*

nya rön

856 Solljus kan påverka kroppens förmåga att bryta ner läkemedel *Jonatan Lindh*

Inhalationssteroider bara vid behov till barn med lindrig astma *Anders Hansen*

857 PSA-screening kan vara lämplig för män med god hälsa *Karin Sundström*

Nitroglycerin förbättrade bentätheten *Anders Hansen*

Antibiotikaresistensen NDM-1 finns i avlopps- och dricksvatten i New Delhi. I slumområden som stadsdelen Inderpuri (bilden) har resistenta infektioner länge varit en stor risk för fattiga indiers hälsa. Sidan 846

Foto: Malin Lauterbach. Liten bild, foto: IBL Bildbyrå

858 Høgt diastoliskt tryck farligare än systoliskt hos yngre *Karin Sundström*

Cancerceller i portvaktskörteln motiverar inte axillutrymning *Anders Hansen*

Svarta amerikaner återinläggs oftare på sjukhus *Anders Hansen*

859 Tyreoideahormonbrist hos modern påverkar fostret *Karin Wallis*

Över- och undervikt kopplade till mortalitet i Asien *Anders Hansen*

Klinik och vetenskap

860 Klinisk översikt Metotrexat ett alternativ för unga med Crohns sjukdom *Magnus E A Hansson, Julia Arebro, Thomas Casswall, Mozaffar Hessami*

864 Fallbeskrivning Takotsubosyndrom möjligt även vid obstruktiv kranskärlsjukdom. Tillstånden utesluter inte varandra, visar två patientfall *Shams Y-Hassan, Christer Sylvén, Per Tornvall*

868 Originalstudie Kvarkateter – stort problem hos en mindre grupp på äldreboenden. Observationsstudie av kateterrelaterade händelser *Karin Jonsson, Anna-Lena E-son Loft, Salmir Nasic, Hans Hedelin*

debatt och brev

871 Hög tid införa »eCall«-system för snabbare hjälp till trafikskadade *Jörgen Lundälv, Ulf Björnstig, Maria Krafft, Maaret Castrén, Poul Kongstad, Olof Karlberg, Michael L Sena*

872 Sveriges Kommuner och landsting: Begreppen »sjuka äldre« och »mest sjuka äldre« är att föredra *Maj Rom*

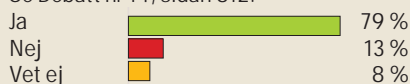
873 Vårdval för riskkapitalbolag eller långsiktiga vårdgivare? *Johan Ellingsen, Peter Lindström, Ewa Milerad, Åsa Pravitz, Märta Silber, Dag Strömberg, Rumiana Zlatewa-Cuenca, Crister Öhlund*

Mer debatt på Lakartidningen.se

webbfrågan:

Bör D-vitamintillägg med uppföljning erbjudas alla riskgrupper i Sverige?

Se Debatt nr 14, sidan 812.

432 hade svarat den 11 april kl 11 .00.

Foto: Scampix

KULTUR Ett berg av blommor och tusentals människor vid Jussi Björlings begravning i Stora Tuna, Dalarna 1960. Sidan 874

kultur

874 Jussi Björlings hjärta slog 200 slag per minut *Mårten Rosenqvist*

877 lediga tjänster

879 platsannonser

893 meddelanden

894 information från läkarförbundet

endast på webben

Fler artiklar på Lakartidningen.se

bloggcitaten:

»Jag har gått igenom alla år – och funnit belägg för något jag misstänkt. Google, ser ni, don't do equal. Fram tills i dag har totalt 15 kvinnor och 149 män uppmärksammats på bemarkelsedagen.«

Annes blogg, Lakartidningen.se den 2 april

Vetenskapliga artiklar har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Lakartidningens stab vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

Organ för Sveriges läkarförbund
Box 5603, 114 86 Stockholm
Besöksadress: Östermalmsgatan 40
Telefon: 08-790 33 00
Fax: 08-20 76 19 (centralredaktion)
08-20 74 35 (annonser)
Webb: Lakartidningen.se
E-post: redaktionen@lakartidningen.se
annonser@lakartidningen.se
fornamn.efternamn@lakartidningen.se

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Jonas Hultkvist 08-790 34 61

Medicinsk huvudredaktör
Jan Östergren (internmedicin) 08-790 34 31

Redaktionschef och stf ansvarig utgivare
Karin Bergqvist 08-790 34 91

Medicinsk redaktionschef
Stefan Johansson (pediatrik) 08-790 34 87

Webbchef
Elisabet Ohlin 08-790 34 97

Marknads-/annonsdirektör
Ulf Jansson 08-790 35 47

Medicinska redaktörer
Jon Ahlberg, docent (patientsäkerhet)
Anne Brynolf (studentredaktör)
Margaretha Bågedahl-Strindlund, docent (psykiatri)
Ylva Böttiger, docent (klinisk farmakologi)
Mikael Hasselgren (allmänmedicin)
Lena Marions, docent (obstetrik och gynekologi)
Louis Riddez, docent (kirurgi)
Carl Johan Sundberg, docent (fysiologi)

Sekretariat
Inga-Maj Lagerholm 08-790 34 11
Britt-Marie Ström 08-790 34 79

Administration/ekonomi
Yvonne Bäärnhielm 08-790 34 74

Produktion
Marita Arvidsson (grafiker) 08-790 34 72
Mats Karedell (IT) 08-790 33 38
Bo Svensson (IT) 08-790 33 19

Grafik: Typoform (där inget annat anges)

Redaktion
Björn Enström (webbredaktör) 08-790 34 81
Doris Francki (medicinsk redigering)
08-790 34 67

Sara Gunnarsdotter (reporter) 08-790 34 10
Sara Holfve (AD) 08-790 34 63

Jarl Holmén (medicinsk terminologi, korrektur) 08-790 34 64

Gabor Hont (kultur) 08-790 34 80
Carin Jacobsson (meddelanden) 08-790 34 78

Ewa Knutsson (medicinsk redigering)
08-790 34 83

Jan Lind (debatt) 08-790 34 84
Michael Lövrup (reporter) 08-790 35 26

Marie Närlid (reporter) 08-790 34 29
Madeleine Ramberg Sundström (redigering)
08-790 34 82

Birgit Wilhelmson (medicinsk redigering)
08-790 34 94

Marknads- och annonsavdelning
Britt-Marie Aronsson (annonskoordinator)
08-790 34 95

Irene Balsam (annonservice) 08-790 34 90
Eva Larsson (säljare) 08-790 35 06

Göran Sterner (säljare) 08-790 35 03
Vivan Streng (annonservice) 08-790 34 73

Prenumerationsavdelningen
Hélène Engström 08-790 33 41
pre@lakartidningen.se

Läkartidningen Förlag AB
Håkan Wittgren (vd)

TS-kontrollerad upplaga: 41 600 ex
ISSN: 0023-7205 (pappersutgåva)
1652-7518 (webbupplaga)

Tryckeri Sörmlands Grafiska AB

organ för **Sveriges läkarförbund grundad 1904**

